

Een gelauwerd schrijfster spreekt: Tamara Onos

Door: Janneke Reijseger

Tamara Onos deed waar velen van ons slechts over dromen: zij schreef een boek. Een zeer bijzonder boek, vanwege de hoofdpersoon Renske Nijland. Renske is namelijk Hoger Veiligheidskundige gespecialiseerd in gevaarlijke stoffen die dagelijks bedrijven adviseert op het gebied van arbeidsrisico's. Voldoende aanleiding voor een nadere kennismaking met de auteur.

Foto: Ton Bennemeer

Tamara voelt zich een 'echte arbeidshygiënist', maar had behoefte aan meer kennis over de acute gevaren. Nadat zij een paar modules had gevolgd over veiligheidskunde, was het toen een 'kleine stap' om de HVK volledig af te ronden. Ook omdat zij de scriptie zo leuk vond.

StoryBuilder 2.0

Tamara's scriptie richtte zich op de applicatie 'Story Builder' van de RIVM, een gereedschap waarmee de gegevens van arbeidsongevallen kunnen worden gemodelleerd en geanalyseerd. Zij vroeg zich af of dit systeem ook ingezet zou kunnen worden voor blootstellingrisico's. Bijvoorbeeld: er is vaak wel een systeem voor afzuiging, maar er kan nog wel sprake zijn van een risico door gebrek aan onderhoud aan dat systeem. Dat kun je op basis van een buikgevoel wel inschatten, maar zo'n systeem geeft de onderbouwing. Onos: 'Als wij een meting doen waarbij de waarden te hoog zijn, gaan wij – de arbeidshygiënisten – dat meteen oplossen. Maar wij kijken nooit naar hoe die situatie is ontstaan. Als je gegevens over handhaving, onderhoud en metingresultaten in een database combineert, kun je daar conclusies uit trekken. Dus een uitbreiding van bestaande Story Builder met een module 'Blootstelling aan gevaarlijke stoffen' naast de 'Ongevallen met gevaarlijke stoffen', zou dit kunnen verwezenlijken.'

Het RIVM deed zelf ook [onderzoek](#) naar mogelijke uitbreiding van de Story Builder. Dit eigen onderzoek én het onderzoek van Tamara hebben wordt gebruikt als input voor het RIVM en in het bijzonder voor het programma veiligheid, cultuur en gedrag dat zij in opdracht van SZW uitvoeren. Het RIVM meldde ons: 'Het is bijvoorbeeld een van de onderwerpen geweest tijdens de netwerkdagen van dit programma. Verder werken we nu aan een breder toepasbare aanpak om meer zicht te krijgen op blootstellingssituaties en de (organisatorische) oorzaken daarvan. We kunnen daar nog niet diep op ingaan omdat het nog in ontwikkeling is.'

Samenwerking

'Arbeidshygiënisten hebben de neiging om snel een hekje neer te zetten als er sprake is van valgevaar. Maar wij kunnen iets leren van veiligheidskundigen en ons vaker afvragen hoe dat risico is ontstaan.' Tamara benoemt een essentieel verschil tussen arbeidshygiënisten en veiligheidskundigen. Als je op een vraag over veilig werken en risico's graag een ja/nee antwoord wilt, ben je veiligheidskundige. Als je kunt leven

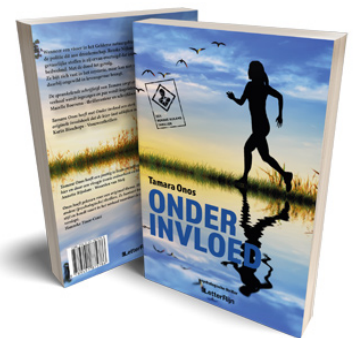
Foto: Ton Bennemeer

met een antwoord 'dat hangt af van verschillende factoren' dan ben je geschikt als arbeidshygiënist. Naar aanleiding van het verschenen rapport van de NVvA (Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne) over de noodzaak om als deskundigen meer samen te werken, merkt Tamara op dat de arbeidshygiënisten en de veiligheidskundigen elkaar nog wel goed kunnen vinden. Maar dat het lastiger is om bijvoorbeeld een bedrijfsarts te betrekken. De artsen waar Tamara goed mee samen heeft gewerkt, zijn degenen die de kans namen (en hadden) om het bedrijf in te gaan. Helaas hebben zij met de 7 minuten per consult vaak niet die mogelijkheid. Ondanks de recente wijzigingen in de Arbowet lijkt de bedrijfsarts nauwelijks de gelegenheid te hebben om zich op de werkvloer te laten zien.

Gedachten ordenen

Tot zover de voor ons allen bekende onderwerpen. Dan nu het waarmaken van de droom. Tamara heeft altijd baat gehad bij het schrijven om haar gedachten te ordenen. Door dingen op te schrijven, komt er helderheid in situaties en vallen er kwartjes. Dat doet zij al langer hobbymatig.

Toen zij een boek las waarin een forensisch archeoloog optrad werd ze gegrepen door de vakkennis in het verhaal. Toen realiseerde zij zich: ik heb ook zo'n geweldig vak dat ik hiervoor kan gebruiken. Tijdens de rustige zomermaanden nam zij zich voor 'dat boek' te gaan schrijven. Haar voorliefde voor thrillers bepaalde het genre, de constatering dat 'wij' (arboprofessionals, red.) daarin nog niet vertegenwoordigd worden gaf de doorslag. Het boek kwam er.

Blog

In een masterclass kreeg zij als marketingtip dat zij vooral moest gaan 'bloggen'. De blogs beschrijven veel vakinhoudelijke onderwerpen - zoals Chroom-6 en andere gevaarlijke stoffen - maar worden zo beschreven dat het ook door buitenstaanders (de 'niet-wij') te lezen is. Bijvoorbeeld de [blog over betogers die met rotte eieren](#)

[gooien](#). Of de [blog over lippenbalsem](#). Niet zomaar lippenbalsem, maar balsem met een [Minion](#) erop en MOSH en MOAH erin. Deze blijkt trouwens voor een groot deel geschreven door Tamara's jongste zoon. De meest recente blog gaat over het ['begassen' van scheepsladingen](#). Binnenkort zal ook van haar blogs een gebundeld boekwerk verschijnen.

Werk en hobby

De kans dat Tamara fulltime schrijver wordt is nihil. Niet alleen omdat er geen boterham mee te beleggen is, maar ook omdat zij haar werk simpelweg te leuk vindt. 'Spreken met mensen over wat zij met passie gemaakt hebben blijft prachtig en het is altijd gezellig in de keet'.

Zij is al wel bezig met de voorbereidingen voor een tweede thriller over Renske Nijland. Die zal naar verwachting eind 2020 verschijnen.

*NB de prijs voor onze puzzelaars is een gesigneerd exemplaar van *Onder invloed*, dus los snel de puzzel op, stuur het juiste antwoord in. De prijswinnaar ontvangt eind maart bericht.*

Tamara Onos

Tamara Onos is arbeidshygiënist en houdt zich voornamelijk bezig met blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Zij is opgeleid aan Universiteit van Wageningen - studie milieuhygiëne en specialisatie milieu, arbeid en gezondheid (afgestudeerd 1995). Daarna heeft zij onder andere de kopstudie HVK bij PHOV gevolgd en mag zij zich dus ook HVK'er noemen.

Na banen bij een arbodienst en bij een adviesbureau is zij in 1999 als zelfstandige begonnen als [Arbo Advies Onos](#). Sinds 2012 maakt zij ook onderdeel uit van de coöperatie [Auxilium HSE](#); een samenwerking met Mariska Droog (ergonoom en geregistreerd arbeidshygiënist).

'Zelf bepalen welke klanten ik aanneem, welke opleidingen ik volg, waar ik (niet-declarabele) tijd aan besteed, hoe ik werk en privé combineer is geweldig. Ik zou niet anders willen.'

De laatste jaren besteedt zij steeds meer tijd aan haar hobby: schrijven. En het resultaat mag er zijn: *Onder invloed*, uitgegeven door [LetterRijn](#), is door de volgers van [VrouwenThrillers.nl](#) gekozen tot De Beste Nederlandse VrouwenThriller 2019.

